

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS KI SAVO • MAAMAR 2

ענין ראש השנה ויום הכפורים

Le sens de Roch Hachana et de Yom Kippour

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/ki-savo/2/

1 ענין ראש השנה ויום הכפורים. ויפל ה' אלהים תרדמה על האדם ויבן ה' אלהים את הצלע וגוי ואמרו רזל מלמד שנתן בינה יתירה כו'.

Le sens de Roch Hachana et de Yom Kippour. «Et Havaya Elokim fit tomber un profond sommeil sur l'homme», «et Havaya Elokim construisit la côte», etc. Nos Sages, de mémoire bénie, ont dit: «Cela enseigne qu'Il lui donna une mesure supplémentaire de compréhension (Bina)», etc.

הענין דבר"ה [דבראש השנה] נעשו מוחין לנוק' [לנוקבא] שלא ע"י ז"א כ"א מבינה עצמה וזהו ענין הצמצום בחי' אור גדול

Le sens est qu'à Roch Hachana, l'intellect (mo'hin) est formé pour Noukva (le féminin), non par l'intermédiaire du Zeir Anpin (les attributs émotionnels), mais directement de Bina (compréhension). Tel est le sens du tsimtsoum (contraction): le niveau d'une lumière immense,

כמו הבינה נמשך בבחי' מלכות וכמ"ש ה' מלך גאות לבש ולכן החודש מתכסה בו שהוא בחי' ביטול רצון

comme Bina se prolongeant dans le niveau de Mal'hout (souveraineté), ainsi qu'il est écrit: «Havaya règne; Il est revêtu de majesté.» C'est pourquoi «la nouvelle lune est couverte en lui», ce qui correspond au niveau de l'annulation de soi (bitoul) de la volonté;

והיינו ביטול מהות הנפש מפני היראה ולא שייך שם בחי' אהבה אבל בעשרת ימי תשובה נק' מרחוק ה' נראה לי.

c'est-à-dire l'annulation de l'essence même de l'âme sous l'effet de la crainte; le niveau de l'amour n'y a pas sa place. Mais, durant les Dix Jours de Techouva, il est dit: «De loin, Havaya m'est apparu.»

שנתגלה בחי' אהבה מחמת ריחוק מקום שאין האור שם בהתגלות כ"כ [כל כך] שהרי אינו יו"ט [יום טוב] דכל יו"ט [יום טוב] הוא התגלות מוחין דא"א [דאבא ואימא] בנוק' [בנוקבא].

Car le niveau de l'amour se révèle du fait de l'éloignement, puisque la lumière n'y est pas révélée avec autant d'intensité. Après tout, ce n'est pas un Yom Tov; or, à chaque Yom Tov, les mo'hin d'Abba et Imma ('Hokhma et Bina) se révèlent en Noukva.

אלא שהם עיי ז"א משא"כ בר"ה [בראש השנה]. (ועיין מ"ש בביאור ע"פ והי' [והיה] מדי חדש בחדשו) ולא משום התגלות הארות המוחין עצמם דהא כתיב בכל קראנו אליו ולא למדותיו אלא משום התגלות אור א"ס ב"ה.

Mais ils passent par le Zeir Anpin, ce qui n'est pas le cas à Roch Hachana. (Voir ce qui est écrit dans l'explication du verset : « Et il arrivera, de nouvelle lune en nouvelle lune. ») Et ce n'est pas en raison d'une révélation des illuminations des mo'hin eux-mêmes, car il est écrit : « Chaque fois que nous L'invoquons », et non Ses attributs ; c'est plutôt en raison d'une révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il.

ולפי שהארת המוחין הוא יותר מעולה לכן הוא יו"ט [יום טוב] משא"כ הארת המדות שהאור מאיר עיי ריחוק מקום יורת מהמוחין מחמת שהארה שבו אינו רק לתיקון המדות להחזירם פנים בפנים.

Et parce que l'illumination des mo'hin est plus élevée, c'est un Yom Tov. Il n'en va pas de même de l'illumination des attributs émotionnels (midot) : la lumière y rayonne à travers un éloignement plus grand que dans les mo'hin, car cette illumination ne sert qu'à rectifier les midot, afin de les ramener face à face.

וזהו ענין הנסירה (עיין בד"ה כי אברהם לא ידענו ובאדם עצמו ג"כ הנפש החיונית חפצה כו' אבל בשכל כו', ועיין מענין זה דאב"א [דאחור באחור] ופכ"פ [פנים בפנים] ע"פ זכור את אשר עשה לך עמלק כו' אחר כך כו' ע"ש)

Tel est le sens de la nesira (sciage). (Voir le maamar commençant par « Car Avraham ne nous connaît pas » ; et, chez l'homme lui-même aussi, l'âme vitale désire, etc., mais dans l'intellect, etc. Voir également, sur le sujet du dos à dos et du face à face, l'explication du verset « Souviens-toi de ce qu'Amalek t'a fait », etc., « derrière toi », etc. Voir là-bas.)

וכן למטה בכללות ישראל הוא זמן תשובה קראוהו בהיותו קרוב וז"ש [וזהו שכתוב] (במלאכי ס"י ג') שובו אלי ואשובה אליכם היינו פכ"פ [פנים בפנים]

De même, en bas, dans l'ensemble d'Israël, c'est un temps de techouva : « Invoquez-Le tant qu'Il est proche. » C'est le sens de ce qui est écrit (dans Malachie, chapitre 3) : « Revenez à Moi, et Je reviendrai à vous », c'est-à-dire face à face ;

אבל אינה הארת המוחין ולכן נופל עליו שם יש ודבר בחי' אהבה כו' שיהא יש מי שאוהב כו'.

mais ce n'est pas l'illumination des mo'hin. C'est pourquoi les termes « quelque chose » (yech) et « une chose » (davar) s'appliquent à elle, au niveau de l'amour, etc. : il faut qu'il y ait quelqu'un (yech) qui aime, etc.

אך הנה יש ב' בחינות אהבה שהם חסדים מגולים וחסדים מכוסים והמכוסים הם למעלה ביסוד אימא

Cependant, il existe deux niveaux d'amour, qui correspondent aux 'Hassadim révélés (bontés) et aux 'Hassadim voilés. Les 'Hassadim voilés se trouvent au-dessus, dans le Yessod (fondement) d'Imma,

ששם הם בהתקשרות בעולם התענוג לפי ששם הוא התגלות עתיק [ועמ"ש מענין חסדים המכוסים והמגולים בביאור ע"פ אלה מסעי ובביאור ע"פ והיה מספר בני ישראל].

car ils y sont liés au monde du plaisir, puisque c'est là que se révèle Atik. [Voir aussi ce qui est écrit au sujet des 'Hassadim voilés et révélés dans l'explication sur le verset « Voici les étapes du voyage », et dans l'explication sur le verset « Et le nombre des enfants d'Israël sera ».]

וזהו ענין יוה"כ [יום הכפורים] לפני הויה תטהרו שהנוקבא מקבלת ה"ג [חמש גבורות] כו'. וכל העליות דרך אימא עד הדיקנא כו' והוא בחי' רעותא דליבא כו' משא"כ המגולים הוא אחר צאתם בהתגלות כו'.

C'est là le sens de Yom Kippour : « Devant Havaya, vous serez purifiés », lorsque la Noukva reçoit les cinq Guevourots, etc. Toutes les élévations passent par Imma, jusqu'à la Barbe (dikna), etc. ; c'est le niveau du désir du cœur (re'outa de-liba), etc. Les 'Hassadim révélés, en revanche, apparaissent après être sortis et s'être manifestés, etc.

2 והנה למעלה בחזה יש שם זיווג כו' לפי ששם יש ג"כ בחי' יסוד כו', ועמ"ש בד"ה עיני כל.

Or, au-dessus, dans la poitrine (hazé), il y a une union (zivoug), etc., car là aussi se trouve le niveau de Yessod (fondement), etc. Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Les yeux de tous ».

והוא ענין נקודת פנימית הלב והתקשרותו לדבקה בו ובהשתלשלות למטה ע"י התלבשותו בחיצוניות חופף עליו בחי' ערלה ערלת לבבכם

C'est là le point de la dimension intérieure (pnimiyout) du cœur et son attachement, pour s'attacher à Lui. Et, dans l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) vers le bas, lorsqu'il s'enveloppe dans la dimension extérieure ('hitsoniyout), plane au-dessus de lui le niveau du prépuce (orla) : « le prépuce de votre cœur ».

לכן עשיית [עשרת ימי תשובה] קודם יוהכ"פ [יום הכפורים] להסיר בחי' ערלה הנ"ל ע"י נחפשה דרכינו כו' ואז יתגלה פנימיות הלב כו'.

C'est pourquoi les Dix Jours de Techouva [viennent] avant Yom Kippour : pour retirer le niveau du prépuce mentionné plus haut, au moyen de « Examinons nos voies », etc. Alors la dimension intérieure du cœur se révélera, etc.

3 וזהו בצלמנו כדמותנו כי צלם ז"א הוא מבחי' החסדים המכוסים והמגולים הנ"ל ומקורם הוא מא"א [מאבא ואימא] כו' דצלם כו' בחי' סתים וגליא כו'.

Et c'est là [le sens de] « à Notre image, selon Notre ressemblance ». Car l'image (tsélem) de Zeir Anpin provient du niveau des 'Hassadim couverts et dévoilés mentionnés plus haut, dont la source se trouve en Abba et Imma, etc. ; car le tsélem, etc., [est] le niveau du « caché et dévoilé », etc.

וכן למעלה מעלה עד רום המעלות עד אין קץ כו' ואפילו למעלה מן הפרסא כו' ואפילו בא"ק [באדם קדמון] כו'.

Et il en va ainsi toujours plus haut, jusqu'aux sommets les plus élevés, sans fin, etc. ; même au-dessus de la parsa (cloison), etc. ; et même en Adam Kadmon, etc.

4 וכדמותנו היא בחי' לאה ורחל. לאה היא נפש השכלית מאחוריים דאימא. ורחל היא נפש החיונית מחיה עולמות כו'

Et « à Notre ressemblance » désigne le niveau de Léa et de Rachel. Léa est l'âme intellectuelle, issue du revers (akhorayim) d'Imma ; Rachel est l'âme vitale, qui donne vie aux mondes, etc.

שהם הם בחי' דמות ותמונת אותיות כו' והם מלבישים לז"א. וזהו בכל לבבך בחי' הצלם הנ"ל ובכל נפשך בחינת הנפשות כדמותנו הנ"ל.

car elles-mêmes sont le niveau de la ressemblance et de la forme des lettres, etc., et elles habillent Zeir Anpin. C'est là le sens de « de tout ton cœur » : le niveau de l'image (tsélem) mentionnée plus haut ; et de « de toute ton âme » : le niveau des âmes, « à Notre ressemblance », mentionné plus haut.

5 והוא ענין תורה שבעל פה בחי' דבור כו', וזהו את ה' האמרת היום וגו'. כי בעת בריאת העולם ואדם איז כו' כד סליק ברעותי [ברעותיה] כו',

Et c'est là le sujet de la Torah orale, le niveau de la parole, etc. Et voici [le sens de] « Tu as fait déclarer Havaya aujourd'hui », etc. Car, au moment de la création du monde, « il n'y avait pas d'homme », etc., c'était « lorsque cela monta dans Sa volonté », etc. ;

אבל עכשיו ע"י מעשה התחתונים כו' וכפי ערך העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] במעשינו ובעבודתנו בתורה ותפלה של כל השנה רוח אייתי רוח ואמשיך רוח מלמעלה מהעלם

mais à présent, par les actes des êtres inférieurs, etc. Et selon la mesure de l'élévation des mayin noukvin (eaux féminines), par nos actes et notre service dans la Torah et la prière tout au long de l'année, « un souffle suscite un souffle et attire un souffle » d'en haut, depuis le domaine du caché

אל הגילוי בדיבור נעשה אדם בצלמנו כדמותנו להיות בחי' ר"ה [ראש השנה] מלך על כל האדם וזהו שתמליכוני עליכם. כי הנשמות עלו במחשבה עליונה.

pour le faire passer à la révélation, dans l'énoncé « Faisons l'homme à Notre image, selon Notre ressemblance », afin qu'advienne le niveau de Roch Hachana, Roi sur tous les hommes. Et voici [le sens de] « afin que vous Me proclamiez Roi sur vous ». Car les âmes s'élevèrent dans la Pensée suprême.

6 וכמו שמוציאים מחשבתם מכח אל הפועל בדיבור תלמוד תורה ותפלה. כך את ה' האמרת היום וגו'.

Et de même qu'ils font passer leur pensée du potentiel à l'actuel par la parole, lorsqu'ils étudient la Torah et prient, ainsi : « Tu as fait dire à Havaya en ce jour », etc.

ור"ל [ורוצה לומר] שיאמר מאמר זה נעשה אדם וגו' כי בחי' תורה שבע"פ [שבעל פה] ובחי' ר"ה [ראש השנה] הוא ענין א' בחי' דיבור בחי' נוק' [נוקבא] כו' וה' האמירך וגו'

C'est-à-dire qu'Il prononce cette parole : « Faisons l'homme », etc. Car le niveau de la Torah orale et celui de Roch Hachana relèvent d'une seule et même chose : le niveau de la parole, le niveau de Noukva, etc. « Et Havaya t'a fait dire », etc. :

כי העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] זו כתיב (תלים קמ"ז) לא עשה כן כו' והנשמות עלו במחשבה מפני

car il est écrit à propos de cette élévation des mayin noukvin (Psaumes 147) : « Il n'a pas agi ainsi », etc. Et les âmes se sont élevées dans la pensée parce que

כי ה' הוא הנותן להם כח בדיבורם קבעם בפה כו' לתהלה לשם ולתפארת שיעשו מוחין לנוק' [לנוקבא] בחי' חב"ד [חכמה בינה ודעת] וכו' וד"ל [ודי למבין] :

car Havaya est Celui qui leur donne la force dans leur parole ; « Il les a fixés dans la bouche », etc. ; « pour la louange, pour un nom et pour la gloire », afin qu'ils forment les mo'hin de Noukva, le niveau de 'Hokhma, Bina et Daat, etc. Et cela suffit à qui comprend.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/ki-savo/2/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak